

ного процесу. Педагог частіше виступає лише в ролі організатора процесу навчання, лідера групи, творця умов для ініціативи студентів.

Впровадження інтерактивних форм навчання - одне з найважливіших напрямків вдосконалення підготовки студентів в сучасному вузі. Основні методичні інновації пов'язані сьогодні із застосуванням саме інтерактивних методів навчання. Навчальний процес, що спирається на використання інтерактивних методів навчання, організовується з включенням в процес пізнання всіх студентів групи без винятку. Спільна діяльність означає, що кожен вносить свій особливий індивідуальний внесок, в ході роботи йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Організуються індивідуальна, парна і групова робота, використовуються проектна робота, рольові ігри, здійснюється робота з документами і різними джерелами інформації. Інтерактивні методи засновані на принципах взаємодії, активності учнів, спираючись на груповий досвід, обов'язковому зворотному зв'язку. Створюється середовище навчального спілкування, яке характеризується відкритістю, взаємодією учасників, рівністю їх аргументів, накопиченням спільного знання, можливістю взаємної оцінки і контролю.

Отже, все зростаючий потік інформації в даний час вимагає впровадження інтерактивних методів навчання, які дозволяють за досить короткий термін передавати досить великий обсяг знань, забезпечити високий рівень оволодіння студентами досліджуваного матеріалу і закріплення його на практиці. Застосування інтерактивних навчальних систем підвищує динаміку і змістовність навчальних завдань, процесу їх виконання, а також самоконтролю, самооцінки і оцінки успішності навчання.

РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

О.І. Юрків, О.В. Макарова

Кафедра догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Сучасна університетська освіта в усьому світі переживає інтенсивну зміну парадигм. Цей процес істотно змінює суть університету як освітнього і культурного середовища та гостро ставить питання про цілі, зміст, методи університетської освіти. Необхідність переходу від парадигми навчання до парадигми учення відчувається усіма, хто пов'язаний з освітнім процесом, але перш за все студентами і викладачами вищої школи.

Інтерактивні методи дуже складно класифікувати, так як чимало з них є переплетенням декількох прийомів. Застосування тих чи інших методів залежить від різних причин: цілі заняття, досвідченості учасників та викладача, їх смаку. Потрібно також обумовити і назви багатьох методів. Часто одну і ту ж назву використовується для позначення різного змісту, і, навпаки, одні й ті ж методи зустрічаються під різними іменами.

1. Тренінги. Під тренінгами розуміють таке навчання, в якому основна увага приділяється практичному відпрацюванню матеріалу, що вивчається, коли в процесі моделювання спеціально заданих ситуацій студенти мають можливість розвинути та закріпити необхідні знання та навички, змінити своє ставлення до власного досвіду та підходам, що застосовуються в роботі.

2. Навчальна дискусія. Цей метод навчання полягає в проведенні навчальних групових дискусій з конкретної проблеми у відносно невеликих групах студентів (від шести до п'ятнадцяти осіб).

3. Аналіз конкретних практичних ситуацій (case-study - англ.м., Fallstudie - нім.м.). Передбачає перехід від методу накопичення знань до діяльнісного, практично-орієнтованого підходу. Це один із самих поширених в німецькій практиці метод навчання навичкам прийняття рішень і вирішення проблем. Мета цього методу - навчити студентів аналізувати інформацію, виявляти ключові проблеми, вибирати альтернативні шляхи вирішення, оцінювати їх, знаходити оптимальний варіант і формулювати програми дій.

4. Ділові та рольові ігри. Даний метод являє собою в комплексі рольову гру з різними, часто протилежними інтересами її учасників і необхідністю прийняття будь-якого рішення по закінченні або в ході гри. Рольові ігри допомагають формувати такі важливі риси, як комунікативні здібності, толерантність, вміння працювати в малих групах, самостійність мислення і т.д. Від викладача потрібні велика попередня методична підготовка при проведенні рольових ігор, вміння прогнозувати результати і робити відповідні висновки.

5. Акваріум. Форма діалогу, коли студентам пропонують обговорити проблему «перед лицем громадськості». Мала група вибирає того, кому вона може довірити вести той чи інший діалог з проблеми. Іноді це можуть бути кілька бажаючих. Всі інші студенти виступають в ролі глядачів. Звідси і назва - акваріум. Що дає цей організаційний прийом? Можливість побачити своїх однокурсників, колег з боку, тобто подивитися: як вони спілкуються; як реагують на чужу думку; як залагоджують назріваючий конфлікт; як аргументують свою думку.

6. Творчі завдання. Під творчими завданнями розуміються такі навчальні завдання, які вимагають від студентів не просто відтворення інформації, а творчості, оскільки завдання містять більший чи менший елемент невідомості і мають, як правило, кілька підходів. Невідомість відповіді і можливість знайти своє власне «правильне» рішення, засноване на своєму персональному досвіді і досвіді свого колеги, друга, дозволяють створити фундамент для співпраці всіх учасників освітнього процесу, включаючи педагога. Вибір творчого завдання саме по собі є творчим для педагога, оскільки потрібно знайти таке завдання, яке відповідало б наступним критеріям:

- не має однозначної відповіді або рішення;
- є практичним і корисним для студентів;
- пов'язано з життям студентів;

- викликає інтерес у студентів;
- максимально служить цілям навчання.

7. Робота в малих групах. Це одна з найпопулярніших стратегій, так як вона дає всім студентам (в тому числі і сором'язливим) можливість брати участь в роботі, практикувати навички співробітництва, міжособистісного спілкування (зокрема, вміння активно слухати, виробляти спільну думку, вирішувати виникаючі розбіжності). Все це часто буває неможливо у великому колективі.

Сучасна педагогіка і педагогічна психологія інтенсивно розробляють нові освітні технології, побудовані на дослідному пошуку студента в процесі навчання. Головною відмінною рисою інтерактивних методів навчання є ініціативність студентів в навчальному процесі, яку стимулює педагог з позиції партнера-помічника. Хід і результат навчання набувають особисту значимість для всіх учасників процесу і дозволяють розвинути у студентів здатність самостійного вирішення проблеми.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПАТОПСИХОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

О.С. Юрценюк

*Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М. Савенка
Вищий державний навчальний заклад України*

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Метою викладання навчальної дисципліни «патопсихологія» є: вивчення психологічних та патопсихологічних особливостей людей, які страждають різними захворюваннями, методів і способів діагностики психічних відхилень, диференціації психологічних феноменів і психопатологічних симптомів і синдромів, психопрофілактичних, психокорекційних і психотерапевтичних способів допомоги пацієнтам, а також теоретичних аспектів психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів. У результаті вивчення даної дисципліни студенти повинні демонструвати вміння та навички згідно освітньо-професійної програми (ОПП).

Основними завданнями вивчення дисципліни «патопсихологія» є:

- ознайомлення з теоретичними, методичними основами патопсихології, психологічними механізмами виникнення і динаміки патопсихологічних та психопатологічних розладів, що створить фундамент для успішної діагностики та психологічної корекції найбільш поширених форм психічної патології;
- оволодіння студентами практичними вміннями і навичками проведення психологічного та патопсихологічного дослідження і виявлення психологічних і соціальних чинників, що провокують психічний розлад.
- оволодіння навичками виявлення відхилень в психічній діяльності хворого; діагностики стану свідомості при соматичних і психічних захворюваннях;
- вироблення навичок діагностики психічних і поведінкових розладів у